

DUNAÚJVÁROSI FŐISKOLA

**Vizsgaelnöki feladatokra felkészítő pedagógus szakvizsga
szakirányú továbbképzési szak**

Dunaújváros
2013.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	1
I. Képzési és kimeneti követelmény	2
II. Képzési program	6
III. A szak oktatói.....	9
IV. Tantárgyak leírása.....	10
Alkotmányos és közigazgatási ismeretek.....	10
Közüoktatás a közüozgatás rendszerében, kistérségi együttműködés	12
A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet működése	13
A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben.....	15
A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai	16
Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek	18
Európai Unió ismeretek	20
Oktatás minőségbiztosítása	21
Szegregáció és integráció az oktatási nevelési intézményekben.....	22
Konfliktuskezelés I.....	24
Szakmai gyakorlat.....	25
Szigorlat.....	26
Szakedolgozat.....	27
Pedagógiai értékelés alapjai.....	28
A pedagógiai értékelés folyamata.....	30
Validáció.....	32
Vizsga az oktatási rendszerben	33
Intézményi és rendszerszintű mérések	34
Az érettségi vizsga szabályozása	35
A vizsgáztatás lélektana.....	36
Az érettségi vizsga folyamata és feladatai.....	37
Vizsgáztatási szakmai gyakorlat	38
Elektronikus tanulás	40
Konfliktuskezelés II.	42
Kommunikációs készségfejlesztés a tanári munkában	43

I. Képzési és kimeneti követelmény

1. A szakirányú továbbképzés neve:

vizsgaelnöki feladatokra felkészítő pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

2. Az indító intézmény neve: Dunaújvárosi Főiskola

3. Létesítő intézmény és engedély száma: Budapesti Corvinus Egyetem OH-FHF/164-5/2009.

4. A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Szakvizsgázott pedagógus (vizsgaelnöki szakértő)

5. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Pedagógusképzés képzési terület

6. A felvétel feltételei:

- a) alapképzésben vagy főiskolai szintű képzésben szerzett pedagógus szakképzettség
- b) bármely képzési területen tanári szakon szerzett szakképzettség

7. A képzési idő, félévekben meghatározva:

4 félév

8. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

120 kredit

9. A szakirányú továbbképzési szak képzési célja, elsajátítandó szakmai kompetenciák:

8.1. A képzés célja:

A pedagógusi tevékenység ellátásához szükséges jogi, közoktatási, vezetési-szervezési elméleti és gyakorlati ismeretek elmélyítése, a legújabb ismeretekkel történő megújítása mellett a vizsgaelnöki feladatok ellátására való felkészítés

8.2. A képzés során elsajátítandó kompetenciák:

a. *Elsajátítandó kompetenciák:*

A gyakorlati tevékenységük tapasztalataira építve a képzés során a pedagógusok

- felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására;
- ismereteket szereznek az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának új követelményeiről, azok alkalmazási lehetőségeiről a szaktárgyi oktatásban és nevelésben, az intézmények eredményes irányítására, működésére vonatkozóan, az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő személyiségformálás elméletére, módszereire;
- jártasságot szereznek a konfliktuskezelés, stresszkezelés területén;
- alkalmasak a vizsgák tervezési és szervezési feladatok ellátására.

d) *Tudáselemek, megszereshető ismeretek:*

- közigazgatási vezetési ismeretek, államháztartási ismeretek, tanügyigazgatási és gazdálkodási ismeretek, európai uniós alapismeretek;
- a nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet: a közoktatási intézmény működése és annak jogi szabályozása, szervezeti kultúra, leíró szervezetelemzés, az intézmény vezetése, vezetés és döntésemélet, innováció és szervezetfejlesztés;
- az intézmény és környezete: az intézményi kapcsolatháló elemzése, az intézményekkel és családdal való kapcsolattartás intézményes formái, konfliktuselemzés;
- a nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: a hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei, a tanulói és a pedagógusi munka értékelése, a minőségbiztosítás módszerei, az intézményi légkör szociálpszichológiai jellemzői;
- az integráció és szegregáció kérdései: fenntartói megoldások az integrációra, különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése, az inkluzív nevelés gyakorlata;
- a pedagógus a nevelési-oktatási szervezetben: pedagógiai folyamattervezés, az intézményi feladatok szervezése, konfliktusok és kezelésük, az oktatási folyamat tervezése, értékelése;

- sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket es módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése, oktatása: a pszichés fejlődés zavarai, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, iskolai mentálhigiéne, a felnőttoktatás módszerei, az e-tanulás módszerei;
- vizsgaelnöki feladatokra való felkészítés: a vizsgák tervezése, vizsgaszervezési eljárások, az esélyegyenlőség biztosítása, stressz és megküzdés pszichológiai jellemzői, tanterv es programfejlesztés.

e) *Személyes adottságok:*

A képzés keretében a pedagógusok – közoktatási tapasztalataikra építve –

- olyan adottságokra tesznek szert, amelyek révén magas színvonalon képesek megérteni a közoktatási rendszer es a közoktatási intézmények működését (nemzetközi összehasonlításban is);
- rendelkeznek azokkal az ismeretekkel, amelyek segítik az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának, új követelményeinek megjelenését a szaktárgyi oktatásban es a nevelésben;
- ismerik azokat a módszereket, amelyek a nevelési-oktatási intézmény hatékonyságát teszik elemezhetővé, es amelyek révén feltárhatók azok a szervezeti folyamatok es jelenségek, amelyek a hatékony működést biztosítják;
- ismerik az egyéni sajátosságokra érzékeny személyiségformálás elveit es módszereit, az integráció, szegregáció kérdéseit;
- a vizsgaelnöki feladatokra felkészítés révén felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására, a vizsgaelnöki feladatok végzésére.

f) *A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:*

A szakvizsgázott pedagógus vizsgaelnöki feladatokat lát el a közoktatási intézményekben. Az elméleti es gyakorlati ismeretek birtokában megfelelő módszertani jártassággal rendelkezik e feladatkörök színvonalas ellátásához.

9. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték

<i>Ismeretek</i>	<i>Kredit</i>
Kötelezően oktatott ismeretek	55
Közigazgatási vezetési ismeretek	10
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet	10
Az intézmény és környezete	5
A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága	5
Az integráció és szegregáció kérdései	5
A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény	10
Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása	10
Vizsgaelnöki szakmai ismeretek	45
A vizsgaelnöki szakmai ismeretekhez kötődő szakmai gyakorlat	10
Szakedolgozat	10
Összesen	120

A szakedolgozat kreditértéke: 10 kredit

II. Képzési program

1. Felelős szervezeti egység neve:

Dunaújvárosi Főiskola, Társadalomtudományi Intézet

2. Képzésért felelős szakmai vezető neve:

Dr. Szabó Csilla főiskolai docens

3. A képzési cél:

A pedagógusi tevékenység ellátásához szükséges jogi, közoktatási, vezetési-szervezési elméleti és gyakorlati ismeretek elmélyítése, a legújabb ismeretekkel történő megújítása mellett a vizsgaelnöki feladatok ellátására való felkészítés

4. A jelentkezés feltétele:

A belépéshez elfogadható bármely tanári MA szakon szerzett végzettség, egyetemen vagy főiskolán szerzett tanári diploma, tanító, szakoktató, óvodapedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus vagy egyéb, legalább főiskolai szintű pedagógusvégzettség.

5. Az oklevélben szereplő szakirányú képzettség megnevezése:

Szakvizsgázott pedagógus (vizsgaelnöki szakértő)

6. Képzési idő: (a képzés csak levelező tagozaton indul) 4 félév

7. A képzés főbb tanulmányi területei:

- Szakmai alapozó kötelező ismeretek: (55 kredit)
- Vizsgaelnöki speciális szakmai ismeretek: (55 kredit)
- Szakedolgozat: 10 kredit

8. Éves tanulmányi terv:

Konzultációs időszak: szorgalmi időszak 15 hét, ezen belül kéthetente két nap (péntek délután, szombat).

Vizsgaidőszak: félévenként 5 hét.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere:

- *Évközi jegy:* a szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli beszámolóval, illetve otthoni munkával készített feladat (mérési jegyzőkönyv, tanulmány) valamint a gyakorlatokon végzett munka értékelésével.

- *Vizsgajegy*: vizsgával záródó tantárgyak esetén vizsgaidőszakban beszámolási kötelezettség.
- *Szigorlat*: a képzési cél szempontjából alapvető tantárgy egész tananyagát lezáró számonkérés.
- *Záróvizsga*: a speciális szakmai ismeretek tantárgyi tematikája alapján komplex szóbeli vizsga.

10. A minősítés feltételei:

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- a záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése,
- két bíráló által elfogadott szakdolgozat.

A záróvizsga részei:

- a szakdolgozat védése,
- átfogó (komplex szóbeli vizsga).

Az oklevél minősítése: A két opponens véleményének figyelembevételével a szakdolgozat védésére adott érdemjegy, valamint a szóbeli vizsgára adott érdemjegy egészre kerekített átlaga.

11. Korábban szerzett ismertek, gyakorlatok beszámítási rendje

A Főiskola elismeri a hallgató bármelyik felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányai során kredittel elismert tanulmányi teljesítményét függetlenül attól, hogy milyen felsőoktatási intézményben, milyen képzési szinten folytatott tanulmányok során szerezte azt. Az elismerés – tantárgyi program alapján – kizárólag a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetésével történik. A Főiskola elismeri a kreditet, ha az összevetett ismeretek legalább hetvenöt százalékban megegyeznek.

A Főiskola a munkatapasztalat alapján szerzett ismereteket is elismeri. Az elismerés a hallgató előzetes tanulásának, a munkatapasztalatának bizonyításából (portfólió) és az esetlegesen hiányzó ismeretek, készségek felméréséből pótlásából, és a szakterületen korábban megszerzett tudás felméréséből áll.

12. Vizsgaelnöki feladatokra felkészítő pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak tanterve:

Tantárgykód	Tantárgy neve	Félévek - féléves óraszám																								
		1					2					3					4									
		ea	gy	l	k	kr	ea	gy	l	k	kr	ea	gy	l	k	kr	ea	gy	l	k	kr					
	Alkotmányos és közigazgatási alapismeretek	10	5	0	V	5																				
	Közoktatás a közigazgatás rendszerében, kistérségi együttműködés	10	5	0	V	5																				
	A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet működése	10	5	0	V	5																				
	A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben	10	5	0	F	5																				
	A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai	10	5	0	V	5																				
DFML-TTA-031	Validáció	10	10	0	F	5																				
	Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek						10	5	0	F	5															
	Európai uniós ismeretek						10	5	0	V	5															
DFML-TTA-042	Oktatás minőségbiztosítása						10	10	0	F	5															
	Szegregáció és integráció az oktatási-nevelési intézményekben						10	5	0	F	5															
	Konfliktuskezelés I.						10	5	5	V	5															
	Szakmai gyakorlat						0	0	20	F	5															
	Szigorlat						0	0	0	S	0															
DFML-TTA-014	Pedagógiai értékelés alapjai											10	10	0	V	5										
DFML-TTA-015	A pedagógiai értékelés folyamata											10	10	0	F	5										
DFML-TTA-017	Intézményi és rendszerszintű mérések											10	10	0	F	5										
	Vizsga az oktatási rendszerben											10	5	0	V	5										
	Az érettségi vizsga szabályozása											10	5	0	F	5										
	<i>Differenciált szakmai választható</i>											10	10	0	F	5										
	A vizsgáztatás lélektana																					10	5	0	V	5
	Az érettségi vizsga folyamata és feladatai																					10	5	0	V	5
	Vizsgáztatási szakmai gyakorlat																					0	15	10	F	10
DFSL-TTA-010	Szakdolgozat																					0	10	0	F	10
	Félévi EA, GY, L, Kredit	60	35	0		30	50	30	25		30	60	50	0		30	20	35	10		30					
	Félévi össz óra	95					105					110					65									
	Összkredit	120																								
<i>Differenciált szakmai választható</i>																										
Tantárgykód	Tantárgy neve	Félévek - féléves óraszám																								
		1					2					3					4									
		ea	gy	l	k	kr	ea	gy	l	k	kr	ea	gy	l	k	kr	ea	gy	l	k	kr					
DFML-TKM-133	Elektronikus tanulás											10	10	0	F	5										
DFML-TTA-032	Konfliktuskezelés II.											0	0	15	F	5										
DFSL-TKM-001	Kommunikációs készségfejlesztés a tanári munkában											0	15	0	F	5										

Megjegyzés:

ea – előadás

gy – gyakorlat

l – laboratóriumi gyakorlat

kr – kreditpontok

A követelményeknél az F jelölés folyamatos (félév közbeni) számonkérést jelent, a V jelölés vizsgát, S szigorlatot jelent.

Zárvizsga tárgyak:

ZV1 –A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet működése

ZV2 –Az érettségi vizsga folyamata és feladatai

Oklevél minősítése = $(D+(ZV1+ZV2)/2+S)/3$

D = Diplomamunka eredménye

Oklevél minősítése:

kiváló 4,51 - 5,00

jó 3,51 - 4,50

közepes 2,51 - 3,50

elégséges 2,00 - 2,50

III. A szak oktatói

Tantárgy	Foglalkoztatás típusa	Tudományos fokozat	Tantárgyfelelős oktató neve
Alkotmányos és közigazgatási alapismeretek	főállású	főiskolai tanársegéd	Dr. Rácz Attila Gyula
Közoktatás a közigazgatás rendszerében, kistérségi együttműködés	félállású	főiskolai docens	Dr. Kálmán András
A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet működése	félállású	főiskolai tanársegéd	Magyar András
A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben	főállású	főiskolai tanár	Dr. Gubán Gyula
A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai	főállású	főiskolai tanár	Varga Anita
Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek	főállású	egyetemi docens	Cserné Dr. Adermann Gizella
Európai uniós ismeretek	főállású	főiskolai tanársegéd	Dr. Rácz Attila Gyula
Oktatás minőségbiztosítása	főállású	főiskolai tanár	Dr. Kadocsa László
Szegregáció és integráció az oktatási-nevelési intézményekben	főállású	főiskolai docens	Dr. Bacsa-Bán Anetta
Konfliktuskezelés I.	főállású	főiskolai tanár	Dr. Szegál Borisz
Szakmai gyakorlat	félállású	főiskolai tanársegéd	Magyar András
Szigorlat	főállású	egyetemi docens	Cserné Dr. Adermann Gizella
Szakdolgozat	főállású	főiskolai tanár	Dr. Gubán Gyula
Pedagógiai értékelés alapjai	főállású	egyetemi docens	Cserné Dr. Adermann Gizella
Elektronikus tanulás	főállású	főiskolai docens	Dr. Ludik Péter
Kommunikációs készségfejlesztés a tanári munkában	főállású	főiskolai tanár	Dr. Kukorelli Katalin
Intézményi és rendszerszintű mérések	főállású	főiskolai tanár	Dr. Kadocsa László
Vizsga az oktatási rendszerben	főállású	főiskolai tanár	Dr. Gubán Gyula
Az érettségi vizsga szabályozása	főállású	főiskolai tanársegéd	Dr. Rácz Attila Gyula
A vizsgáztatás lélektana	főállású	főiskolai adjunktus	Balázs László
Az érettségi vizsga folyamata és feladatai	főállású	főiskolai tanársegéd	Dr. Rácz Attila Gyula
A pedagógiai értékelés folyamata	főállású	főiskolai tanár	Dr. Gubán Gyula
Validáció	főállású	egyetemi docens	Cserné Dr. Adermann Gizella
Vizsgáztatási szakmai gyakorlat	félállású	főiskolai tanársegéd	Magyar András
Konfliktuskezelés II.	főállású	főiskolai tanár	Dr. Szegál Borisz

IV. Tantárgyak leírása

Alkotmányos és közigazgatási ismeretek

DFSL-TTA-xxx 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Rácz Attila Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: táblás előadás, előadóteremben

Gyakorlat: csoportos projektfeladatok

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- Tapasztalatok megosztása, értelmezése
- Információk, ismeretek rendszerezése
- Írásos elemzés készítése szempontsor alapján
- Egyéni és kiscsoportos adatgyűjtés, adatok értékelése
- Egyéni/kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással
- Önértékelés
- Esetmegfigyelés, esetismertetés, esetmegbeszélés, esetelemzés szempontsor alapján

Oktatási cél:

A hallgató ismerje meg az alkotmány fogalmát, jelentőségét, funkcióit, az alkotmányok történeti fejlődését és csoportosításukat, a magyarországi alkotmányozás történetét. Továbbá ismerje meg Magyarország Alaptörvényét, felépítését, az alaptörvény által biztosított emberi és állampolgári jogok és kötelezettségek rendszerét, az alaptörvényben meghatározott legfőbb alkotmányos intézményeket. Továbbá a hallgató ismerje meg a közigazgatási intézményrendszer működésére vonatkozó jogelveket, a különböző eljárástípusokat, az eljáró hatóságok, szervek felépítését, működését, az eljárás ügymenetét, a közigazgatás döntéseit és jogorvoslati rendszerét.

Tartalom:

Az alkotmány fogalma, jelentősége, funkciói. Az alkotmányok történeti fejlődése és csoportosításuk. Az alkotmányos demokráciák főbb jellemzői és intézményrendszere, a pluralista demokrácia működésének alkotmányos biztosítékai. Jogállam és hatalommegosztás. Magyar alkotmányozás története. Magyarország Alaptörvénye. Nemzeti Hitvallás. Emberi és állampolgári jogok és kötelezettségek rendszere az alaptörvényben. Az állam szervei: országgyűlés, köztársasági elnök, kormány, önálló szabályozó szervek, alkotmánybíróság, bíróság, ügyészség, alapvető jogok biztosa, helyi önkormányzat, költségvetés, honvédség, rendőrség, rendkívüli állapot és szükségállapot alkotmányos szabályozása, a sarkalatos törvények. A közigazgatási eljárás alapelvei, hatálya, a hatósági eljárás nyelve. Joghatóság, hatáskör és illetékesség, belföldi és nemzetközi

jogsegély. Az ügyfél. Az elsőfokú eljárás: megindítása, felfüggesztése, megszüntetése, ügyintézési határidő. Szakhatóság, tanú, hatósági tanú, szemle, irat, szakértő, tolmács. A hatóság döntései: határozat és végzés. Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás. Hatósági ellenőrzés. Jogorvoslat és döntés-felülvizsgálat. A közigazgatási végrehajtás alapvető szabályai. Elektronikus ügyintézés.

Kötelező irodalom:

- Chronowski Nóra: Alkotmányjog és közigazgatási jog I. Dialog-Campus Kiadó
- Rózsás Eszter: Alkotmányjog és közigazgatási jog II. Dialog-Campus Kiadó

Ajánlott irodalom:

- Sári János – SomodyBernadette: Alapjogok (Alkotmánytan II) Osiris
- Paczolay Péter: Alkotmányelmélet és az európai integráció. Szent István Társulat
- Ádám Antal: Bölcelet, vallás, állami egyházjog. Dialog-Campus Kiadó
- G. Fodor Gábor: Kormányzás / tudás. Századvég Kiadó

Közoktatás a közigazgatás rendszerében, kistérségi együttműködés

DFSL-TTA-xxx 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Kálmán András

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Minden hallgatónak nagy előadóban, PP projektor használatával

Gyakorlat:

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Részvétel az előadásokon és egy írásbeli dolgozat

Oktatási cél:

Alapozva az Alkotmányos és közigazgatási alapismeretek tárgyra a hallgató ismerje meg a közoktatás helyét a közigazgatásban, az egymásra ható intézményrendszert, különös tekintettel a térségi együttműködésre.

Tartalom:

A tárgy a nemzeti köznevelésről szóló CXC.tv.rendelkezéseire épülve bontja ki a közoktatás elhelyezkedését a közigazgatási rendszerekben, különös tekintettel a térségi kapcsolatok lehetőségeire.

Kötelező irodalom:

- 2011.évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 2004.évi CVII törvény a települési önkormányzat többcélú kistérségi társulásairól

Ajánlott irodalom:

1993 évi LXXIX törvény a közoktatásról 89/A. §, 89/B.§.

A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet működése

DFSL-TTA-xxx

0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Magyar András

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: táblás előadás, előadóteremben

Gyakorlat: csoportos projektfeladatok

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- Tapasztalatok megosztása, értelmezése
- Információk, ismeretek rendszerezése
- Írásos elemzés készítése szempontsor alapján
- Egyéni és kiscsoportos adatgyűjtés, adatok értékelése
- Egyéni/kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással
- Önértékelés
- Esetmegfigyelés, esetismertetés, esetmegbeszélés, esetelemzés szempontsor alapján

Oktatási cél:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók részletesen ismerjék meg a nevelési-oktatási intézmények mint szervezetek működési alapelveit, formáit és a működést mozgató törvényeket

Tartalom:

1. A nevelési, oktatási intézmények szervezeti sajátosságai.
2. A formális szervezet: struktúra és forma. A közoktatási intézmények szervezeti formája, a felelősség, hatáskör, döntési jogkör megosztása (lineáris, funkcionális, törzskari, divizionális, mátrix szervezet).
3. Az intézmények legfontosabb belső szakmai formális szabályzói: Pedagógiai /Nevelési program, Szervezeti és Működési Szabályzat, Házirend.
4. A nevelési-oktatási intézmények működésére ható környezeti tényezők: mikro, makro, jogi, szakmai, gazdasági, kulturális, stb.
5. Az intézmény munkáját segítő pedagógiai szakszolgáltató és szakmai szolgáltatást végző intézmények.
6. Szervezetfejlesztés, innováció, minőségfejlesztés. A szervezeti változások menedzselése

Kötelező irodalom:

- 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX., többször módosított törvény
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

- Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés KJK KERSZÖV 2000
- Balázs Éva (Szerkesztette): Oktatásmenedzsment – OKKER 1998.

Ajánlott irodalom:

- Baráth Tibor (1996): Hatékony iskola. Szegedi Tudományegyetem Közoktatási Vezetőképző Intézet tananyag, Szeged.
- Barlai Róbertné (2001): A szervezeti kultúra diagnosztizálása és fejlesztése. Munkafüzet.
- Szegedi Minősbiztosítási Konferencia 2001. 11.05-07.
- Cseh Györgyi (2003): A szervezeti kultúra fejlesztése. In: Baráth (szerk.): Értelmezési és bevezetési útmutató a Comenius 2000 II. intézményi modellhez. PTMIK Comenius Programigazgatóság, kézirat.
- Drahos Péter (2001): Szervezeti kultúra, szervezetfejlesztés. Szegedi Minősbiztosítási Konferencia, 2001. november 5-7. Műhelyfoglalkozás segédanyaga.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézményekben

DFSL-TTA-xxx 10/5/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Gubán Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Minden hallgatónak nagy előadóban, PP projektor használatával

Gyakorlat:

Labor:szemináriumi foglalkozás

Tanulói tevékenységformák:

A hallgatók portfóliót készítenek tevékenységükről, választott témából kiselőadást tartanak

Oktatási cél:

A gyakorlati tevékenységük tapasztalataira építve a képzés során a pedagógusok felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására. Ismereteket szereznek az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának új követelményeiről, azok alkalmazási lehetőségeiről az oktatásban és nevelésben. Ismereteket szereznek az intézmények eredményes irányítására, működésére vonatkozóan. Képes lesz képzettségének megfelelő tevékenysége során mentálhigiénés segítő kapcsolat kialakítására és fenntartására környezetében, valamint (elsősorban intézményében) lelki egészségvédő és személyiségerősítő beavatkozások kezdeményezésére és kivitelezésére. Tudásával közreműködhet a társadalmi szintű primer prevencióban, és önismeretének és pedagógusszemélyiség tudatának fejlesztése révén hatékonyan részt vehet az intézményi oktatási, nevelési folyamatok alakításában, fejlesztésében.

Tartalom:

Pedagógus az iskolai szervezetben: a pedagógus munkatevékenységei; pedagógiai folyamat tervezése, a pedagógiai folyamatok szervezése. Pedagógusszerepek. A pedagógus feladatai a változó közoktatási rendszerbe. A pedagógus feladatkörei az intézményben és ezek megjelenése a gyakorlatban. (osztályfőnöki szerep, nevelési feladatok, konfliktuskezelés) Az oktatási folyamat tervezése. Szakmai önismeret a pedagógiai gyakorlatban, A pedagógus önismereti, önértékelési módszerei. A pedagógusok mentálhigiénéje. A pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák.

Kötelező irodalom:

- Buda Béla (2003): A lélek egészsége. A mentálhigiéné alapkérdései. Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Jelentés a magyar közoktatásról 2010 (2011): Szerk.: Balázs Éva, Kocsis Mihály, Vágó Irén. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest 2011

Ajánlott irodalom:

Restyánszki Lászlóné: A pedagógus szerepe a közoktatás-fejlesztés folyamatában Új Pedagógiai szemle, 2005

A vezetés és szervezetfejlesztés alapjai

DFSL-TTA-xxx

0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Vezetés- és Vállalkozástudományi Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Varga Anita

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Előadás gyakorlati példák bemutatásával és elemzésével

Gyakorlat: Esettanulmány kiscsoportos megoldása, vezetői jelentés készítése, és powerpoint technikával prezentáció tartása

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- Tapasztalatok megosztása, értelmezése
- Információk, ismeretek rendszerezése
- Írásos elemzés készítése szempontsor alapján
- Egyéni és kiscsoportos adatgyűjtés, adatok értékelése

Oktatási cél:

A hallgató:

- ismerje a vezető/szervező munka alapfogalmait, ezek szintenkénti megközelítését
- ismerje a vezető/szervező munka típusait, ezek azonosságait és különbségeit, a gyakorlatban szokásos sorrendjüket, szerves és integráns egységüket, gyakorlati művelési módjukat
- ismerje a vezető/szervező folyamatok folyamatrendszerét, néhány főbb folyamat típusát, a vállalkozások folyamatmodelljét, továbbá a folyamatoknak, mint a struktúra alkotórészeinek leképezését hét szintű rendszerben
- ismerje a szervezetek fogalomrendszerét, több lépcsős definícióját, ennek gyakorlati hasznait és a szervezeti felépítés főbb típusait
- ismerje a szervezőmódszertant, a rendszerek dualitásait és paradoxonait
- ismerje a problémamegoldás folyamatát,
- a döntés racionális módszereit
- a megfelelő érdekérvényesítés módjait írásban és szóban,
- gyakorlatot szerezzen a csoportmunkában, az értekezletek szervezésében, levezetésében, tervezésében, a változások menedzselésében.

Tartalom:

- A vezetés valamint a szervezés fogalomkörének sokoldalú megközelítése
- A vezetés /szervezés általános és speciális fogalomköre
- A szervezés/szervezetfejlesztés tudományának fogalma, kialakulása, felosztása, struktúrája, kapcsolódásai más tudományterületekhez
- A vezetés/szervezéstudomány irányzatairól általában, a klasszikus irányzat fő képviselői
- Vezetéseméleti iskola és a Formalista szervezésemélet

- HR és a Japán szervezés, vezetéselméletek
- Modern irányzatok és az újabb elméletek
- A szervezetek
- A szervezetek fogalmi megközelítése
- A szervezeti felépítés, szervezeti irányzatok
- Lineáris szervezetek, szolgálati út, problémafelhő
- Törzskari szervezetek kialakulása, jellemzői, Funkcionális szervezetek
- Dinamikus szervezeti formák, divizionális szervezetek és ezek továbbfejlesztése
- Szervezőmódszertan
- Fogalmak, szervezési munka modelljei,
- A szervezési munka menete
- A helyzetvizsgálat, helyzetkép, munkaanalízis, vezetési stílusok modellek
- Elemzés folyamata, különös tekintettel a személyi feltételek, munkamódszer, munkahely munkaeszköz elemzésére
- Tervkészítés folyamata a 4 alapelv bemutatásán keresztül
- Bevezetés, Visszatekintő elemzés
- Az üzleti folyamatok újraszervezése (BPR)

Kötelező irodalom:

- Gulyás László: A vezetésstudomány alapjai JATE Press 2012
- Bencsik Andrea: Változások menedzselése, szervezetfejlesztés

Ajánlott irodalom:

- Dr. Ladó László: Szervezéselmélet és –módszertan
- Horváth Imre: Közigazgatási szervezés- és vezetés
- Michael Hammer- James Champy: A vállalati folyamatok újraszervezése

Korszerű tanulási-tanítási és értékelési módszerek

DFSL-TTA-xxx 10/5/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Cser Valériusné Dr. Adermann Gizella

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:Előadóteremben projektor használatával

Gyakorlat:Hallgatói referátumok - saját pedagógiai tapasztalat alapján

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Hallgatói referátumok, oktatási célú megbeszélés, vita

Oktatási cél:

- Képes a tanulási folyamat szervezésére és irányítására: változatos tanítási-tanulási formák kialakítására, a tudásforrások célszerű kiválasztására, hatékony tanulási környezet kialakítására;
- a pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazására: a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelésére, a különböző értékelési formák és eszközök használatára, az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazására, az önértékelés fejlesztésére;

Tartalom:

- Tanulás és tanításméletek
- A konstruktivizmus pedagógiája
- A pedagógus szerepe a konstruktív tanulási folyamatokban
- Tanulási-tanítási folyamatok differenciált tervezése
- Aktív tudásépítő módszerek az oktatásban (csoport és projektmunkák, IKT eszközök, önálló és önirányított tanulás)
- A pedagógiai értékelés alapkérdései
- Teljesítmény és programértékelés a közoktatásban
- Értékelési és önértékelési módszerek

Kötelező irodalom:

- Cserné Adermann Gizella: Az önirányított tanulás.
<http://feek.pte.hu/feek/feek/index.php?urlink=561>
- Nahalka István:Konstruktivista pedagógia – egy új paradigma a látóhatáron I. II. III.
Iskolakultúra, 1997/2, 3,4. szám
- M. Nádas Mária: Projektoktatás, Gondolat 2003.
- C. H. Weiss: Értékelés. Országos Közoktatási IntézetBudapest, 2005.

Ajánlott irodalom:

- Nahalka István: A tanulás pedagógiai értelmezése. In. A gyakorlati pedagógiai néhány alapképzése 3. kötet (szerk. Nahalka István), ELTE PPK, Budapest, 2006
- Kadocsa László: Az atipikus tanulási módszerek.
https://www.nive.hu/konyvtar/content/edoc/files/01_kadocsa.pdf
- Kovátsné Németh Mária: Fenntartható oktatás és projektpedagógia. Új Pedagógiai Szemle, 2006. 10. sz.
- Cserné Adermann Gizella: Önbeteljesítő tanári elvárások, iskolai kudarcok.
<http://feek.pte.hu/feek/feek/index.php?urlink=650>
- Vámos Ágnes: Értékelés az iskolában. in. A pedagógusok pedagógiája (szerk.: Golnhofer Erzsébet és Nahalka István). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. 261-281. o.

Európai Unió ismeretek

DFSL-TTA-xxx

0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Rácz Attila Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: táblás előadás, előadóteremben

Gyakorlat: csoportos projektfeladatok

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- Tapasztalatok megosztása, értelmezése
- Információk, ismeretek rendszerezése
- Írásos elemzés készítése szempontsor alapján
- Egyéni és kiscsoportos adatgyűjtés, adatok értékelése
- Egyéni/kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással
- Önértékelés
- Esetmegfigyelés, esetismertetés, esetmegbeszélés, esetelemzés szempontsor alapján

Oktatási cél:

A hallgató ismerje meg az Európai Unió kialakulásának társadalomtörténeti, politikatörténeti előzményeit, az Európai Unió jogrendszerének felépítését, az EU jog alapfogalmait. A kurzus bemutatja az Európai Unió együttműködési fokozatait az alapszerződésekben megfogalmazott célkitűzések tükrében. Továbbá a hallgató ismerje meg az EU intézményi felépítését, az egyes intézmények jogköreit, hatásköreit, működésük, együttműködésük alapvető szabályait, a tagállamok és uniós polgárok Európai Unióhoz fűződő viszonyát jogosultságaik és kötelezettségeik tükrében.

Tartalom:

Az „Európa gondolat” története, az Európai Unió kialakulásának közvetlen politikai előzményei. Az Európai Unió elsődleges jogforrásai: alapszerződések. Az Európai Unió jogrendszere, az EU jog alapfogalmi, alkalmazásának alapelvei. A tagállami és EU szuverenitás viszonya, EU jogalkotási hatásköre. Az EU intézményi felépítése: EU Parlament, Bizottság, Tanács, Bíróság, Bank. Az EU másodlagos jogforrásai: határozat, döntés, irányelv. Az EU jog érvényesülése a tagállamokban. Az EU jog megsértéséhez kötődő eljárások. Az EU polgár státusa. Választás és delegálás az EU döntéshozó és tanácsadó testületeibe.

Kötelező irodalom:

Szalayné Sándor Erzsébet - Mohay Ágoston - Karoliny Eszter - Komanovics Adrienne - Pánovics Attila: Az Európai Unió joga. Dialog-Campus

Ajánlott irodalom:

- Kecskés László: EU-jog és jogharmonizáció. HVG-ORAC kiadó
- Győry Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió. Osiris

Oktatás minőségbiztosítása

DFML-KTN-042 10/10/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Kadocsa László

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: táblás előadás, előadóteremben

Gyakorlat: csoportos projektfeladatok

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- Tapasztalatok megosztása, értelmezése
- Információk, ismeretek rendszerezése
- Írásos elemzés készítése szempontsor alapján
- Egyéni és kiscsoportos adatgyűjtés, adatok értékelése
- Egyéni/kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással
- Önértékelés
- Esetmegfigyelés, esetismertetés, esetmegbeszélés, esetelemzés szempontsor alapján

Oktatási cél:

A hallgatók ismerjék a minőség fogalmát, jelentőségét, a különböző minőségügyi eljárásokat és jellemzőit. Legyenek képesek a minőségügyi technikák gyakorlati alkalmazására. Be tudjanak kapcsolódni a közoktatás minőségfejlesztési programjába, legyenek képesek annak kidolgozásában ill. megvalósításában közreműködni

Tartalom:

- A minőség fogalma. A minőségügyi rendszerek (ISO, TQM, EFQN stb.) jellemzői.
- A minőségügyi rendszerek építése, fejlesztése.
- A mérési eljárások és szerepük.
- A minőségügyi probléma-megoldási technikák. Az oktatás minőségügyi kérdései.
- A közoktatás minőségügyi programja.
- A Comenius 2000 közoktatási minőségfejlesztési program.
- A minőségfejlesztési program intézményi szintjeinek modelljei: Partnerközpontú működés; A teljes körű minőségirányítás alkalmazása; A minőség fejlesztés terjesztése; A minőségfejlesztési program fenntartási szintjének modelljei.
- Párbeszéd és konszenzusteremtés
- Teljes körű minőségirányítás és együttműködés
- Ösztönző környezet építése

Kötelező irodalom:

- Bálint Julianna: Minőség: Tanuljuk és tanítsuk. Műszaki Könyvkiadó 1999.
- Kadocsa László (szerk.): A teljes körű minőségirányítás I., II. DF, 1990.

Szegregáció és integráció az oktatási nevelési intézményekben

DFSL-TTA-xxx 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Bacsa-Bán Anetta

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:Előadóteremben projektor használatával

Gyakorlat:Referátumok tartása a szegregáció és integráció témájában egyes projektek, programok vagy intézmények példáján keresztül

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- Feladatok önálló feldolgozása
- Esettanulmányok elemzése

Oktatási cél:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók egységes képet kapjanak egyrészt a sajátos nevelési igényű tanulók másrészt a kulturális és szociális okok miatt hátrányt szenvedő tanulók integrálásának lehetőségeiről, módszereiről. Valamint részletesen megismerjék a hazai közoktatás szegregációs és integrációs jelenségvilágát.

Tartalom:

A féléves kurzus a következő témákat érinti:

- Fogalmi keret illetve az integráció története
- Sajátos nevelési igényű tanulók
- Kulturális sokszínűség és nevelés
- Multikulturális társadalom, multikulturális nevelés
- Nemzetiségek, etnikai kisebbségek, migrációs kérdések Magyarországon
- Demográfiai különbségek: - nemek - fiúk és lányok nevelése
- Demográfiai különbségek: - különböző életkori csoportok együttnevelése
- Társadalmi különbségek
- Földrajzi különbségek
- Nyelv, kultúra, iskola: korlátozott kód-kidolgozott kód
- A vallási sokszínűség
- Szemléletváltás: előítéllettől toleranciáig
- Kulturálisan érzékeny iskola
- Az integráció-szegregáció dilemmája a hazai oktatásban,
- Törvényi szabályozás, finanszírozás,
- Közoktatási integrációs-szegregációs körkép, közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzések,
- A szegregált oktatás gyakorlata, a szegregáció típusai.

Kötelező irodalom:

- Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó, 2006.
- Csányi Yvonne - Perlusz Andrea: Integrált nevelés - inkluzív iskola. In: Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, Budapest, 2001. 312-332.
- Fazekas Károly – Köllő János – Varga Júlia (szerk.): Zöld könyv. A magyar közoktatás megújításáért. ECOSTAT, Budapest, 2008, 121-138. o.
- Halász Gábor – Lannert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2006, OKI, Budapest, 2006. (9. fejezet: Oktatási egyenlőtlenségek és speciális igények)

Ajánlott irodalom:

- Kende Anna : Együtt vagy külön? Iskolakultúra 2004/1. 3-13.
- Papp Gabriella (szerk.): Válogatás az integrált nevelés szakirodalmából, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994.
- Pető Ildikó: Inklúzió a nevelésben. Iskolakultúra, 2003/10. 3-11
- Kálmán Zsófia - Könczei György: A Taigetosztól az esélyegyenlőségig. Osiris, Budapest, 2002.
- Papp Gabriella: Együttnevelés. Fejlesztő Pedagógia, 2001, 4-5, 27-33.
- Réthy Endréné: A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában. Magyar Pedagógia, 102. évf., 2002/3, 281-300.
- Zsebe Andrea - Bíró Katalin: Együtt nevelni, de hogyan? Fejlesztő Pedagógia, 2002, 2-3, 12.-14.
- Kertesi Gábor: A társadalom peremén. Romák a munkaerőpiacon és az iskolában. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
- Havas Gábor – Kemény István – Liskó Ilona: Cigány gyerekek az általános iskolában. Oktatókutató Intézet – Új Mandátum, Budapest, 2002
- Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Szerk.: Csányi Yvonne–Fótiné Hoffmann Éva, Kereszti Zsuzsa, Nagyné Kovács I., Willumsen J. Európai Bizottság–GYISM–OM, Bp., 2004.

Konfliktuskezelés I.

DFML-TTA-032 10/10/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Szegál Borisz

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Minden hallgatónak nagy előadóban, PP projektor használatával.

Gyakorlat: Szeminárium, tréning - kis csoportban , önálló projektek

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Előadások és gyakorlatok látogatása, jegyzetelés, önálló egyéni és csoportos projektek

Oktatási cél:

A tárgy által fejlesztendő általános és szakmai oktatói kompetenciák: a konfliktológiai alapfogalmak, főbb elméletek és módszerek megismerése és elsajátítása. A konfliktológiai szakirodalomban való eligazodás, főbb konfliktológiai irányzatok ismerete. Az oktatói munka hatékony végzéséhez szükséges alapvető ismeretek és készségek elsajátítása. Alapvető pálya-, gyermek és önismereti, és konfliktuskezelési módszerek megismerése, elsajátítása.

Tartalom:

A felsőoktatás mesterképzési szintjének megfelelő konfliktológiai összefoglaló: alapfogalmak, főbb elméletek, módszerek, kutatási és alkalmazási területek.

Kötelező irodalom:

- Szegál Borisz. 2011. Konfliktuskezelés. Tananyag. DF Könyvtára
- Szegál Borisz. 2011. Konfliktuskezelés. Módszertan. DF Könyvtára
- Szegál Borisz. 2009. Személyiséglélektan és Szociálpszichológia (Pszichológia II). DF Kiadó. Főiskolai jegyzetbolt.

Ajánlott irodalom:

- Szekszárdi Júlia (Ed.) 1996. Konfliktuskezelési szöveggyűjtemény. Bp
- Szekszárdi Júlia. 2001. A konfliktus kezelés gyakorlata. Új Pedagógiai Szemle,5
- Szőke-Milinte Enikő. 2004. Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája. Új Pedagógiai Szemle, január.

Szakmai gyakorlat

DFSL-TTA-xxx 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Magyar András

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:

Gyakorlat: a hallgató közoktatási intézményben a helyszínen szerez tapasztalatokat

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- prezentáció az oktatási intézményben,
- hospitálás,
- esettanulmányok és elemzések készítése

Oktatási cél:

A hallgató ismerkedjen meg a közoktatási intézmény működésének és vezetésének különböző aspektusaival, tudja összehasonlítani saját pedagógiai munkáját mások hasonló tevékenységével, a tapasztalatcsere következtében motivált legyen iskolai innovációk kezdeményezésére.

Tartalom:

A gyakorlat színteréül szolgáló közoktatási intézmény működésének bemutatása

Vezetői feladatok az intézményben. Az igazgató, igazgatóhelyettesek, munkaközösség-vezetők feladatai. Munkaköri leírások tanulmányozása.

Az intézmény pedagógiai munkáját irányító dokumentumok tanulmányozása, ezek összehasonlítása a saját intézménnyel.

Részvétel különböző eseményeken választás szerint (tanóra, szülő értekezlet, ünnepek, szabadidős programok, stb.)

Az adott intézmény projektjeinek vagy egyéb innovatív tevékenységeinek megismerése.

Kötelező irodalom:

Korszerű iskolavezetés – közoktatási kézikönyv. Raabe Kiadó, Budapest, 2012.

Ajánlott irodalom:

Munkaügy a közoktatásban. Raabe Kiadó, Budapest, 2012.

Tanári LETkérdések. Raabe Kiadó, Budapest, 2012.

Szigorlat

DFSL-TTA-xxx

0/0/0/S/0

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Cserné Dr. Adermann Gizella

Előfeltétel:

- Közoktatás a közigazgatás rendszerében, kistérségi együttműködés
- A pedagógus a nevelési-oktatási intézményben

Szigorlati témakörök:

1. Pedagógus az iskolai szervezetben: a pedagógus munkatevékenységei
2. A pedagógiai folyamat tervezése, a pedagógiai folyamatok szervezése.
3. A pedagógus feladatkörei az intézményben és ezek megjelenése a gyakorlatban. (osztályfőnöki szerep, nevelési feladatok, konfliktuskezelés)
4. Pedagógusszerepek. Szakmai önismeret a pedagógiai gyakorlatban
5. A pedagógusok mentálhigiénéje
6. A pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák.
7. Az alkotmány fogalma, jelentősége, funkciói.
8. Nemzeti Hitvallás. Emberi és állampolgári jogok és kötelezettségek rendszere az alaptörvényben.
9. A közigazgatási eljárás alapelvei, hatálya, a hatósági eljárás nyelve. Joghatóság, hatáskör és illetékesség
10. A nemzeti köznevelésről szóló CXC.tv.rendelkezései
11. A közoktatás elhelyezkedését a közigazgatási rendszerekben
12. A térségi kapcsolatok lehetőségei a közoktatásban

Szakedolgozat

DFSL-TTA-010 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Gubán Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:

Gyakorlat:

konzultáció

A dolgozat sikerének előfeltétele a helyes témaválasztás. Ezt követően meg kell határozni a kutatás hipotézisét, feladatát, majd - a kutatási módszerek kiválasztása után - ütemezni kell az elvégzendő feladatokat. A dolgozatkészítés a mérések elvégzésével, a kapott eredmények feldolgozásával, javaslatok megfogalmazásával zárul.

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Feladatok önálló feldolgozása

Oktatási cél:

A szakdolgozatok célja, hogy a jelölt - a választott területen belül a meghatározott tudományterület elméleti anyagának önálló alkotó gyakorlati alkalmazásában való jártasságát igazolja. Bizonyítja, hogy képes a tudományos szakirodalom egy-egy részletkérdésére vonatkozó eredményeinek áttekintésére, lényegének megragadására és ennek alapján önálló, rendszeres és tudatos pedagógiai célú megfigyelések, kísérletek, tudományos vizsgálatok végzésére, a forrásanyag helyes, kritikus felhasználására, szintetizálására.

Tartalom:

A hallgató az intézet által felkínált, illetve a szakterület által jóváhagyott témát választ. Belső, illetve külső konzulens jóváhagyja a választott témát. A kiírt téma szolgálja a kompetenciák fejlesztését, a korszerű pedagógiai-szakmai ismeret és módszerek alkotó alkalmazását. Fejlessze az önálló ismeretszerzés és önművelés képességét.

Kötelező irodalom:

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Gondolat, Bp., 1991.

Ajánlott irodalom:

Varga Lajos: Kutatás-módszertan Bevezetés a pedagógiai induktív kutatás módszereibe és útmutató a szakdolgozat elkészítéséhez Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2006.

Pedagógiai értékelés alapjai

DFML-KTN-014 10/10/0/V/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Cser Valériusné Dr. Adermann Gizella

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Előadás teljes csoportnak közbeiktatott hallgatói aktivitással, prezentációval kísérve

Gyakorlat: Értékelési esettanulmányok készítése, önreflexió fejlesztése a saját gyakorlat elemzésével

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Aktív részvétel a gyakorlatokon saját tapasztalat bemutatásával, házi dolgozat készítése

Oktatási cél:

Speciális kompetenciák:

Tudás: az értékelés lényegének, mibenlétének, az ember egyéni életútjában, a társadalmi hierarchiában való elhelyezkedésben betöltött szerepének ismerete. Az értékelés pedagógiai funkcióinak tudása. Az értékelés tudományosságának kritériumai.

Attitűdök: az értékelés objektivitására való törekvés, előítélet mentesség az értékelési folyamatokban.

Képességek: egyes értékelési folyamatok megítélése a tudományosság kritériumainak való megfelelés alapján, képesség megfelelő pedagógiai értékelések tervezésére, szervezésére, lebonyolítására, az eredmények értelmezésére.

Tartalom:

Fogalmi alapvetés: érték és értékelés. Mérés és értékelés

A pedagógiai értékelés története. Kritikai elméletek a pedagógiai értékelés és a vizsgáztatás kapcsán, a docimológia kialakulása. Törekvések az értékelés megreformálására. Az értékelés filozófiai, szociológiai, szociálpszichológiai, rendszerelméleti paradigmája.

Az értékelés tudományosságának feltételei: érvényesség, megbízhatóság, objektivitás. Az érvényesség fajtái, típusai, a megbízhatóság erősítésének módszerei. Szubjektív tényezők az értékelési folyamatban, ezek csökkentésének lehetőségei. Az értékelés funkciói: formatív, szummatív és diagnosztikus értékelés.

A követelmények szerepe az értékelésben, a követelmények taxonómiája és mérhetővé tétele (operacionalizálása).

Az értékelés alapvető módszerei, az adekvát értékelési módszerek kiválasztása. Az eredmények minősítésének módjai: a szöveges értékeléstől az osztályozásig.

Kötelező irodalom:

- Csapó Benő: Az iskolai tudás. Osiris, Budapest, 2002.
- Golnhofer Erzsébet (1997): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Orosz Sándor: Mérések a pedagógiában. Veszprémi Egyetem, Veszprém, 1995

Ajánlott irodalom:

- Vidákovich Tibor (2001): Diagnosztikus tudásszint- és képességvizsgálatok. In: Csapó Benő és Vidákovich Tibor (szerk.): Neveléstudomány az ezredfordulón. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 314-327.
- Cserné Adermann Gizella: Teljesítményértékelés. JPTE Távoktatási Központ, Pécs, 1998.
- M. Nádasi Mária (1993) Az osztályozásról történeti és összehasonlító pedagógiai szempontból
- In: Készülünk a vizsgáztatásra /Golnhofer Erzsébet. Bp: Korona Kiadó,42-54
- Vámos Ágnes: Értékelés az iskolában. in. A pedagógusok pedagógiája (szerk.: Golnhofer Erzsébet és Nahalka István). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001. 261-281. o.
- Környei László: A mérés és értékelés oktatáspolitikai funkciói.
<http://www.ofi.hu/tudastar/meres-ertekeles>
- Cserné Adermann Gizella: Önbeteljesítő jóslatok az iskolában és a családban. Edenscript Kft. Pécs, 2006. 120 o.

A pedagógiai értékelés folyamata

DFML-KTN-015 10/10/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Gubán Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Kis előadóban, projektor használat

Gyakorlat: Önálló projekt készítés, szeminárium kis csoportban

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

A tanórán kívül, megvédendő önállóan elkészített portfólió; ppt előadás az önálló vizsgátról.

Oktatási cél:

A cél az, hogy a hallgatók megismerjék a pedagógia értékelés összehasonlító elemzésének szerepét a tanítási-tanulási folyamatban és az új típusú mérési, értékelési módszerek kidolgozásának folyamatát és alkalmazási területeit. Önálló mérésre való képesség, mérőeszközök értelmezése és használata

Kompetenciák: 6, 10

- A pedagógiai értékelés változatos eszközrendszerének alkalmazása.
- A pedagógiai értékelés fejlesztő szerepének értelmezése.
- A mérés értékelési módszerek kiválasztásának képessége.
- Alkalmazóképesség és tájékozottság a vizsgarendszerekkel kapcsolatban
- Önálló vizsgálat megfogalmazásának képessége

Tudás:

Ismerni a fejlesztő szerepét, az értékelés típusait, eljárásait és mérési módszereit, a kutatás módszertani alapokat, a magyarországi és a nemzetközi mérések fajtáit, jellemzőit, a vizsgarendszer szakmai és közoktatás-politikai megközelítését.

Attitűdök/nézetek:

Technikai, metodikai, pedagógiai szükségessége és időszerűsége alapján, a saját szakterületi munkában való értelmezéseket kialakítani. A magyar és a nemzetközi mérések, vizsgák tapasztalatait beépíteni a szakmai pedagógiai gyakorlatba. A pedagógus kutatás eredményeinek visszacsatolása a saját kutatási munkájába.

Képességek:

Szerezzen gyakorlati kompetenciákat a pedagógiai értékelés módszertani szakmai alkalmazásával kapcsolatosan. A nemzetközi és hazai mérések eredményeinek elemzése, visszacsatolása a szakmai pedagógiai munkába.

Tartalom:

- A pedagógiai értékelés szükségessége, fogalmi meghatározottsága (Tyler modell).
- Az értékelés feladatai funkciói, típusai, lényege fázisai, eljárásai.
- A pedagógiai értékelés folyamata: célok megfogalmazása, információgyűjtés, értelmezés.
- Módszerek a pedagógiai ellenőrzésben, értékelésben, mérésben.
- A tudásszint mérése, képességek mérése, neveltségi szint mérése.
- Személyes és szociális kulcskompetenciák a mérés-értékelésben.
- A tanulási folyamat és a mérés reformtörekvései napjainkban.
- PISA keretében alkalmazott mérőeszközök.
- Vizsgák, vizsgarendszerek (érettségi vizsga, szakmai vizsga)
- Várható trendek az értékelésben (kompetencia alapú tudások felértékelődése; kognitív pszichológia térhódítása; tanuláselméleti, információelméleti változások; holisztikus elemzési és értékelési módszerek terjedése; érvényességi kritériumok fontossága.
- Az alternatív iskolák értékelési rendszerei.
- Nemzetközi mérés - értékelés.
- Az UNESCO összehasonlító vizsgálatai.
- OECD-kutatások.
- Az összehasonlító monitoring-kutatások.

Kötelező irodalom:

- Golnhofer Erzsébet (1997): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Kiss Árpád: Mérés, értékelés, osztályozás. Tankönyvkiadó, Bp., 1978.
- Vidákovics Tibor: Diagnosztikus pedagógiai értékelés. Akadémia kiadó Budapest 1990

Ajánlott irodalom:

- Osztályozás nélküli értékelés, Köznevelés, 1975. 25. sz.
Internetes mérési értékelési források tanulmányozása

Validáció

DFML-TTA-031 10/10/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Cser Valériusné Dr. Adermann Gizella

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:Előadás projektorral

Gyakorlat:Az előadás anyagának esettanulmányokkal történő megvitatása, hallgatói kiselőadások.

Tanulói tevékenységformák:

Elméleti anyag feldolgozása irányítással 25 %

Elméleti anyag önálló feldolgozása 25 %

Feladatmegoldás irányítással 25 %

Feladatok önálló feldolgozása 25 %

Oktatási cél:

A hallgató értse, hogy mi a validáció lényege, a validáció mögött húzódó szemléleti háttérrel, pozitív szemlélettel, attitűdöt alakítanak ki magukban a validációval kapcsolatban.

Tudják, hogy milyen előnyei vannak a validációnak az egyén, az intézmény és a társadalom szempontjából. Megismerik az intézményekben jelenleg folyó gyakorlatot, tudnak reflektálni a saját gyakorlatukra, el tudják kezdeni egy intézményi validációs rendszer kidolgozását, képesek különböző döntési szempontokat alkalmazni az elismerési döntésben, érvelni tudnak az elfogadott szempontok mellett.

Látják azok jelentőségét, értik a validációs/elismerési folyamatban a szereplők felé való nyitás fontosságát, megértik a folyamatok átláthatóságának fontosságát, annak szemléletformáló hatását, tudják, hogy egy adott intézmény validációs rendszerének kidolgozásakor milyen döntési pontok vannak, megértik a validáció megértéséhez és elfogadásához szükséges hozzáállást.

Tartalom:

- A validáció célja, a validáció az elismerés fogalma. A validáció kialakulása, nemzetközi megoldások. A hazai előzmények, gyakorlat törvényi szabályozás.
- A validációs rendszermodell. A modell struktúrája, szabályozása, fenntarthatóság, finanszírozás.
- Az elismerési eljárási rend. Az érvényesítő alapelvek, validáció/elismerés kezdeményezői és céljaik. Az elismerési eljárás általános sémája, elemei. Az intézményi eljárásrendek elemei, kialakítása.
- Az elismerési eljárás bevezetésének feltételei és lépései. A különböző szereplők feladatai
- Az elismerési tevékenység minőségvédelme.
- Néhány országban kialakított rendszer megismerése

Kötelező irodalom:

Derényi András-Tóth Éva: ValidációA hozott tudás elismerése a felsőoktatásban. Oktatókutató és Fejlesztő intézet Budapest, 2011

Ajánlott irodalom:

<http://tamop413.ofi.hu/fejleszt-es-eredmenyei>

Vizsga az oktatási rendszerben

DFSL-TTA-xxx 10/5/0/V/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Gubán Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:Előadó teremben, projektor használatával

Gyakorlat:A vizsgáztatással összefüggő feladatok tervezése, megvitatása kiscsoportos formában

Labor:

Tanulói tevékenységformák:Konzultáció, megfigyelés

Oktatási cél:

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal azokat a feladatokat, szerepeket amelyeket a pedagógusoknak az oktatásban előforduló vizsgahelyzetekben ezek lebonyolítása során el kell látniuk.

Tartalom:

A félévi munka során a hallgatók a következő fontosabb témakörökkel ismerkednek meg:

- Az oktatási, nevelési folyamat alapvető feladatai, különös tekintettel az ellenőrzésre és az értékelésre
- Az oktatás tartalmi szabályozása, a vizsgarendszer változása, alakulása.
- Az oktatás minősége és eredményességének kérdései
- Az érettségi vizsga alakulása, vizsgáztatás a szakképzésben
- A vizsgáztatás jogi háttere
- A vizsgáztatás légköre, pedagógiai, pszichológiai kérdései
- Vizsgáztatás külföldön

Kötelező irodalom:

- Falus Iván: Oktatáselmélet Gondolat kiadó, Bp. 2007
- Sáska Géza-Vidákovics Tibor (szerk) (1990): Tanterv vagy vizsga. Edukáció, Bp.

Ajánlott irodalom:

Tanterv és vizsga külföldön, szerk: Mátrai Zsuzsa, Akadémia kiadó, Bp. 1991

Intézményi és rendszerszintű mérések

DFML-KTN-017 **10/10/0/F/5**

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Kadocsa László

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: nagyelőadóban projektor használatával

Gyakorlat: csoportos és önálló munka

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

a tanórán kívül, megvédendő önállóan elkészített portfólió; ppt előadás az önálló vizsgálatról

Oktatási cél:

Az intézményi mérési gyakorlat bemutatása.

Tartalom:

Ismerjük a nagyobb hazai és nemzetközi (OKI, IEA, PIRLS, PISA, TIMSS) oktatási és nevelési felmérések eredményeinek feltárását célzó projekteket. A nemzetközi mérések és értékelések főbb tapasztalatai. Az országok eredményeinek összehasonlítása, a tanulói teljesítmények, kompetenciák és a tudás hatékonyságának mérése. Az országos közoktatási információs rendszer. Eredményesség értékelési lehetőségek a különböző pedagógiai, közoktatási intézmények számára. Program és intézményértékelés. Az iskolai értékelés módja és formái és az eredmények hasznosítása.

Kötelező irodalom:

- Jelentés a magyar közoktatásról, 2010, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet
- Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Falus Iván: Műszaki könyvkiadó, Budapest 2000
- Intézményértékelés elmélete és gyakorlata dr. Kelemen Gyula DF elektronikus jegyzet 2005.

Ajánlott irodalom:

- Horváth György: Bevezetés a tesztelméletbe Keraban 1993
- Kovács Sándor: A hozzáadott érték összetevői az iskolában Új pedagógiai szemle 2000.3.38-50 oldal

Az érettségi vizsga szabályozása

DFSL-TTA-xxx 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Rácz Attila Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Előadó teremben, projektor használatával

Gyakorlat:

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Konzultáció

Oktatási cél:

A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék az érettségi vizsga magyar közoktatásban elfoglalt helyét, az érettségi és a felsőoktatási felvételi vizsga kapcsolatáról, továbbá tisztában legyenek az érettségi vizsgát szabályozó jogszabályi környezettel. Ismerje meg az általános-és részletes vizsgakövetelményeket, és az érettségi célját.

Tartalom:

- Az érettségi vizsgára vonatkozó általános rendelkezések
- Az érettségi vizsga részei és vizsgatárgyai
- Az érettségi vizsga előkészítése
- Az érettségi vizsga fajtái
- A vizsgaidőszakok
- Jelentkezés az érettségi vizsgára
- Az érettségi vizsga vizsgabizottsága
- Az emelt szintű vizsga külön szabályai

Kötelező irodalom:

- Közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv.
- Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv.
- 100/1997.(VI.13) Korm. rend.

A vizsgáztatás lélektana

DFSL-TTA-xxx 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Balázs László

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: előadóteremben, projektor használatával

Gyakorlat: egyéni-, páros-, és csoportmunka, az előadás tartalmának gyakorlati megközelítése

Tanulói tevékenységformák:

- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 40 %
- Információk feladattal vezetett rendszerezése 20 %
- Feladatok önálló feldolgozása, végrehajtása 30 %

Oktatási cél:

- A vizsgahelyzetben lezajló lelki folyamatok és azok hatásainak ismertetése.
- A vizsgázó lélektani állapotának és a vizsgán nyújtott teljesítményének elemzése, összefüggések feltárása.
- A pszichológiai megterhelés által kiváltott stressz és a hatékonyság közötti összefüggések elemzése.
- A megterhelő helyzetek pszichológiai elemzése, viselkedési mechanizmusok bemutatása.
- A stresszhelyzet által kiváltott pszichológiai reakciók és hatásainak ismertetése.
- Stressz-kezelési módszerek ismertetése, szükséges készségek és képességek fejlesztése.

Tartalom:

- Önismeret, empátia, társas felelősségtudat
- A megterhelő helyzet értelmezése a pszichológiában
- A teljesítmény, az elégedettség és a hatékonyság fogalmainak, összefüggéseinek ismertetése
- A vizsga lélektani hatásainak elemzése
- A viselkedés pszichológiai, szociálpszichológiai hátterének bemutatása
- A pszichológiai megterhelés által kiváltott stressz és a hatékonyság közötti összefüggések áttekintése.
- Érzelmek és a stressz
- Stressz-kezelési módszerek ismertetése, gyakorlása

Kötelező irodalom:

- Oláh István 2006. Pszichológiai alapismeretek. Bölcsész Konzorcium, Budapest. 176–179, 370–391.
- Szentmihályi Károly 2007. Pszichológia tanároknak és diákoknak. Hantken Kiadó.
- Selye János 1963. Életünk a stressz. Akadémia Kiadó, Budapest.
- Selye János 1983. Stressz distressz nélkül. Akadémia Kiadó, Budapest.
- Mayer, J. D. (é.n.) Az érzelem, az intelligencia, és az érzelmi intelligencia. In: Forgács József (szerk.): Az érzelmek pszichológiája. Kairosz Kiadó, Győr. 399–419.

Az érettségi vizsga folyamata és feladatai

DFSL-TTA-xxx 0/15/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Rácz Attila Gyula

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:Előadóteremben, projektor használatával

Gyakorlat:

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Konzultáció

Oktatási cél:

A hallgató a képzés eredményeképpen ismerje meg az érettségi vizsga folyamatának jogi szabályozását, képes legyen azokat helyesen alkalmazni, képes legyen az érettségi vizsga folyamat jogszerűségének ellenőrzésére, törvényességi felügyeletére. Ismerje meg és a gyakorlatban is tudja alkalmazni a vizsgaszabályzatban foglaltakat. Rendelkezzen a vizsgadokumentumok kitöltéséhez szükséges adminisztrációs ismeretekkel, valamint azokkal a kompetenciákkal, melyek szükségesek az érettségi vizsga értekezleteinek vezetéséhez, a döntések meghozatalához. Képes legyen a vizsga során felmerülő szabálytalanságok, váratlan helyzetek kezelésére a hatályos jogszabályi környezetben.

Tartalom:

Az érettségi vizsga menete

- Az írásbeli vizsga
- A vizsgabizottság előzetes értekezlete
- Az emelt szintű érettségi vizsgára vonatkozó külön szabályok
- A szóbeli vizsga menete
- Az érettségi vizsga befejezése

A vizsga iratai

Az iratkezelés

A két tanítási nyelvű érettségi vizsgára vonatkozó külön rendelkezések

Kötelező irodalom:

Közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv.

Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv.

100/1997.(VI.13) Korm. rend.

Vizsgáztatási szakmai gyakorlat

DFSL-TTA-xxx 0/15/10/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató:

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:Előadóteremben projektor használatával

Gyakorlat:

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- tapasztalatok megosztása, értelmezése
- vázlatkészítés,
- prezentáció, kiselőadás készítése,
- adminisztrációs tevékenység
- dokumentáció készítése, dokumentumelemzés

Oktatási cél:

A hallgatók váljanak képessé ellátni egy vizsgáztatási folyamat minden teendőjét. Jól ismerjék az egyes vizsgarendszereket, lássák át annak működési elveit. Legyenek tisztában a vizsgákat szabályozó törvényekkel és rendeletekkel. Fejlesszék szóbeli képességeiket.

Tartalom:

A féléves kurzus a következő témákat érinti:

1. JOGSZABÁLYOK

- A vizsgához közvetlenül kapcsolódó jogalkotási feladatok
- A vizsgáztatás új szabályai
- Az új vizsgarendeletek hatályba lépése

2. A VIZSGA

- A vizsga és szükségessége
- Vizsgaszervezési feladatok
- A vizsgabizottság tagjai
- A vizsga elméleti alapjai és általános szabályai
- Feladatok a vizsga megkezdése előtt
- Feladatok a vizsga közben
- A vizsga lefolytatása
- A vizsga szereplőinek feladatai
- A vizsgabizonyítvány
- A szakmai vizsga ellenőrzése
- Záróvizsgák nyilvántartása és programjai

3. A VIZSGATAGOKKAL SZEMBEN TÁMASZTOTT KÖZÖSSÉGI KÖVETELMÉNYEK

- Az élethosszig tartó tanulás egyéni és társadalmi szükségességének ismerete
- Személyiségi jellemzők, közösségi elvárások

4. RETORIKAI ISMERETEK

A beszéd előkészítésének, elrendezésének, kidolgozásának lépései. A beszéd megszólaltatása

Kötelező irodalom:

- **100/1997. (VI. 13.)** Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 1/2006. (II. 17.) OM rendelet (Módosította: 10/2007. (II. 27.) SZMM rendelet)
- A 2/2006. (VIII. 8.) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter hatáskörébe tartozó egyes szakképesítések **szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról**
(hatálybalépés: kihirdetést követő 8. napon, iskolarendszeren kívüli képzéseknél 2007. január 1-jétől)
- A 21/2007. (V. 21.) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter hatáskörébe tartozó egyes szakképesítések **szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról**
(hatálybalépés: 2007. szeptember 1-jétől, iskolarendszeren kívüli képzéseknél 2007. október 1-jétől)
- 15/2008. (VIII.13.) SZMM rendelet a szociális és munkaügyi miniszter hatáskörébe tartozó egyes szakképesítések **szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról**
- 20/2007. (V.21) SZMM rendelet **a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről** (Módosította: 19/2008. (XII.4.)SZMM rendelet)
- 20/2008. (XII.17) SZMM rendelet **a szakmai vizsgadíj és a vizsgáztatási díjak kereteiről,** valamint egyes szociális és munkaügyi rendeletek rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről

Ajánlott irodalom:

- Az Országos Képzési Jegyzéket kiadó miniszteri rendelet
- A szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó miniszteri rendeletek
- A minisztériumi közleményként kiadott központi programok
- A pedagógiai program részét képező helyi szakmai program, ill. iskolarendszeren kívüli képzésnél a képzési program

Elektronikus tanulás

DFML-TKM-133 10/10/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Ludik Péter

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:

Az elektronikus tanulás elméleti alapfogalmainak és gyakorlati alkalmazásainak bemutatása, tananyagfejlesztés, értékelési rendszerek, virtuális tanulási környezetek alapfogalmai

Gyakorlat:

Elektronikus tananyag fejlesztése, a virtuális tanulási környezetek kezelése

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- didaktikai gyakorlatok,
- pedagógiai programok elemzése,
- tantárgyi programok elemzése,
- oktatási módszerek kipróbálása elemzése, csoportoktatás,
- reflektív értékelési feladatok gyakorlati kipróbálása

Oktatási cél:

Legyenek képesek hatékony elektronikus tanulási környezet kialakítására, feltöltésére, üzemeltetésére.

Tartalom:

- Távoztatás és az elektronikus tanulás (e-learning) fogalma, helye az oktatási rendszerben. Működő távoztatási környezetek áttekintése, értékelése.
- A virtuális tanulási környezetek jellemzői. VLE rendszerek telepítése, feltöltése üzemeltetése. A megfelelő VLE kiválasztása.
- Az elektronikus tananyag feldolgozási módszertani kérdései. Elektronikus tanulási anyagok tervezésének, készítésének és alkalmazásának kérdései. Önálló tanulást segítő elemek beépítése. A multimédia szerepe és megjelenése a tananyagokban.
- Értékelési rendszerek módszertana, elektronikus vizsgáztatás és értékelés alapfogalmai. Értékelő rendszerek összehasonlítása, értékelése. Egy konkrét tananyaghoz kapcsolódó elektronikus feladatsor készítése, értékelése.

Kötelező irodalom:

- E-LEARNING 2005. Alkotoszerk. : Hutter Ottó, Magyar Gábor, Mlinarics József. Kiadó: Műszaki Könyvkiadó 2005
- Virtuális tanulási környezetek a mérnök-tanár-képzésben és a műszaki szakképzésben. LIGATURA Kiadó Budapest 2006.

Ajánlott irodalom:

- Dr. Kadocsa László, Kelemen Gyula, Dr. Létray Zoltán, Ludik Péter: Korszerű pedagógiai módszerek a felsőoktatásban; HEFOP 3.3 - Korszerű pedagógiai módszerek a felsőoktatásban- pályázat kiadványa, Dunaújváros 2005
- Vidékiné Reményi Judit: Útmutató tananyagfejlesztőknek. SZÁMALK Rt. 2001.
- Ludik Péter, dr. Kadocsa László: VLE rendszerek összehasonlítása. Multimédia az oktatásban 2004. tudományos konferencia kiadványa. Szeged 2004

Konfliktuskezelés II.

DFML-TTA-032 10/10/0/F/5

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Tanárképző Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Szegál Borisz

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás: Minden hallgatónak nagy előadóban, PP projektor használatával.

Gyakorlat: Szeminárium, tréning - kis csoportban , önálló projektek

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

Előadások és gyakorlatok látogatása, jegyzetelés, önálló egyéni és csoportos projektek

Oktatási cél:

A hallgatók legyenek képesek az iskolai konfliktusok kezelésére, tudjanak segítséget nyújtani a tanár-diák, diák-diák, tanár-tanár konfliktusok megoldásában.

Tartalom:

Az oktatási folyamat résztvevői (stakeholders). Konfliktusok az oktatási környezetben: általános séma. A konfliktuskezelés alapjai a pedagógiai tevékenységben. A konfliktuskezelés stratégiai (győztes/vesztes, alkalmazkodó, elkerülő, kompromisszumkereső, problémamegoldó).

Konfliktuskezelés a pedagógiai gyakorlatban. Konfliktuskezelési kultúra. Konfliktusok és konfliktuskezelés különböző szociális, pedagógiai és kulturális környezetben.

Kötelező irodalom:

Szegál Borisz, 2011. Konfliktuskezelés. 1. Tananyag. 2. Módszertan. Dunaújvárosi Főiskola, Dunaújváros

Szekszárdi Júlia. 2001. A konfliktus kezelés gyakorlata. Új Pedagógiai Szemle,5

Szőke-Milinte Enikő. 2004. Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája. Új Pedagógiai Szemle, január.

Ajánlott irodalom:

Dahrendorf, Ralf. 1959. Class and Class Conflict in Industrial Society. Stanford University Press, Stanford

Eitzen, D. Stanley. 1986. Social Systems: Order and Conflict. In: Peterson, R.J and Vaughan, C.A. (Eds.), Structure and Process. Wadsworth, Belmont

Kommunikációs készségfejlesztés a tanári munkában

DFSL-TKM-001 **0/15/0/F/5**

Felelős oktatási egység: Társadalomtudományi Intézet – Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

Tárgyfelelős oktató: Dr. Kukorelli Katalin

Előfeltétel: Nincs

Jellemző átadási módok:

Előadás:

Gyakorlat: Projektmunka, szituációs kis- és nagycsoportos foglalkozások

Labor:

Tanulói tevékenységformák:

- Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel 10 %
- Információk feladattal vezetett rendszerezése 50 %
- Feladatok önálló feldolgozása, végrehajtása 30 %
- Tesztfeladat megoldása 10 %

Oktatási cél:

Az önismeret- és kommunikációs készségfejlesztés problémakörének, módszereinek, technikáinak gyakorlati elsajátítása. A kapcsolatteremtő, együttműködő, kezdeményező, sikerorientált és adekvát nyelvi és nem nyelvi kommunikációs viselkedés kompetenciájának megszerzése.

Tartalom:

- Viselkedésünk rejtett és nyílt területei
- Az emberi interakciók pszichológiája (társas alapmotívumok)
- Az osztály mint speciális beszédközösség (az osztálytermi beszéd szabályozottsága: a tanári reagálás és kezdeményezés, a diák megnyilvánulásai, a tanulói válasz megerősítése)
- A személyes kapcsolatok fejlődése, az elvárások működése, mint interaktív folyamat
- Kommunikációs közösségek az osztályban, az iskolában
- A tanóra, mint kommunikációs színtér (az órák időbeli és térbeli szerveződése, a résztvevők integráltságának foka)
- A kommunikáció dramaturgiája (szituációk, szerepek, forgatókönyvek)
- Kommunikatív stratégiák (tanári és tanulói túlélési stratégiák)
- Meggyőzés és manipuláció.

Kötelező irodalom:

- Fiske T., S.: Társas alapmotívumok. Osiris, Budapest, 2006.
- Berne, E.: Emberi Játzmák. Háttér Kiadó, Budapest, 2009.
- Kukorelli K.: Kommunikációs készségfejlesztés 1. Dunaújváros, Főiskola Kiadó, 2010.

- Szilágyi I.: Kommunikációs ismeretek és készségfejlesztés. Scandi - Wald Könyvkiadó, Budapest, 2006.
- Zrinszky L.: Gyakorlati pedagógia és kommunikáció. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

Ajánlott irodalom:

- Buda B.: Emberi kapcsolatok, 2002.
- http://sz.phil-inst.hu/Buda_Bela/BB_Emberi_kapcs.htm
- Buda B.: A szerep fogalma a szociálpszichológiában. In: Pataki F. (szerk.): Szociálpszichológia. Tankönyvkiadó, Budapest, 1971, 417-431.
- Csepeli Gy.: Szociálpszichológia. Osiris, Budapest, 2006.
- Cserné, Adermann, G.: Az önmagát beteljesítő jóslat (Pygmalion hatás) pedagógiai vizsgálata. In: Kósáné, Ormai V. (szerk.): A pedagógus. Budapest, Tankönyvkiadó, 1985. 162-173.
- Duranti, A.: A beszéd szociokulturális dimenziói. In: Síklaki, I. (szerk.), A szóbeli befolyásolás alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest, 1990. 139-169.
- Németh A. - Boreczky Á.: Nevelés, gyermek, iskola. A gyermekkor változó színterei. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1997.
- Pease, A. & B.: Kommunikációs ABC mesterfokon. Fiesta, Budapest, 2008.
- de Saint Exupéry, A.: A kis herceg. Móra Könyvkiadó, Budapest, 2007.
- Zrinszky L.: Bevezetés a pedagógia kommunikáció elméletébe. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1993.
- Winnicott, D.W.: A kapcsolatban bontakozó lélek, Budapest: Új Mandátum, 2004.